



06999

# AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

KATEDRA OBRONY TERYTORIUM KRAJU

## JAWNE

00-00000  
00-00000

Egz. Nr .....1

Tylko dla nauczycieli akademickich



Plk dr inż. Remigiusz LAMPKA

## CWICZENIE EPIZODYCZNE

Temat: PUŁK ZMECHANIZOWANY W AKCJI  
RATUNKOWEJ W MIEŚCIE PORAZONYM UDERZENIEM  
JĄDROWYM

Opracowanie metodyczne

BIBLIOTEKA NAUKOWA AGG WP  
Archiwum Oddziału Złotów Specjalnych

Nr ewid. ....

44993

WARSZAWA

MARZEC

1984



06999

# AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

KATEDRA OBRONY TERYTORIUM KRAJU

**JAWNE**

~~DO DOSTĘPU  
SŁUŻBOWEGO~~



Egz. Nr .....1

Tylko dla nauczycieli akademickich

Płk dr inż. Remigiusz LAMPKA



## CWICZENIE EPIZODYCZNE

**Temat: PUŁK ZMECHANIZOWANY W AKCJI  
RATUNKOWEJ W MIEŚCIE PORAZONYM UDERZENIEM  
JĄDROWYM**

**Opracowanie metodyczne**

BIBLIOTEKA NAUKOWA AGG WP  
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych

Nr ewid. ....



44993

WARSZAWA

MARZEC

1984



Opis załącznika

1. Mapa nr RWD 006438, skala 1:50 000 na 8 ark. Położenie wyjściowe do ćwic. na temat: Pułk zmechanizowany w akcji ratunkowej w mieście porażonym uderzeniem jądrowym.

Biuro Specjalne  
Kancelaria Biura Specjalnego  
Nr 44993

KATEDRA OBRONY TERYTORIUM KRAJU

J A N E

"Z A T W I E R D Z A M"  
S Z E F   K A T E D R Y  
O B R O N Y   T E R Y T O R I U M   K R A J U

PODSTAWA  
Ustawa z dnia 22 stycznia 1989 roku  
art. 88 ust. 2  
(Dz.U. RP Nr. 11 poz. 06)  
podpis

~~XXXXXXXXXX~~  
~~XXXXXXXXXX~~



/-/ gen.bryg.Zbigniew CZERWINSKI

PRZEKLASYFIKOWANO  
Protokół Nr 12657

Dnia ..... 2.02. .... 1984 r.

Tylko dla nauczycieli akademickich

OPRACOWANIE METODYCZNE CWICZENIA EPIZODYCZNEGO

1. TEMAT CWICZENIA: "Pułk zmechanizowany w akcji ratunkowej w mieście porażonym uderzeniem jądrowym".
2. CELE CWICZENIA:
  1. Zapoznać słuchaczy z zasadami organizacji wejścia pułku z marszu i działania w akcji ratunkowej prowadzonej w mieście wspólnie z siłami obrony cywilnej.
  2. Doskonalić wyobraźnię taktyczną słuchaczy oraz znajomość działania obronnego organów i sił obrony cywilnej.
3. CZAS: 3 godziny szkolne /135 minut/.
4. ZAGADNIENIA I PODZIAŁ CZASU:
  - 1/ Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy ..... 10'
  - 2/ ~~Ogólna~~ ocena działania przeciwnika w rejonie GRUDZIĄDZA 20'
  - 3/ Ocena potrzeb ratunkowych w sektorze działania pułku... 35'
  - 4/ Ocena możliwości pododdziałów pułku w zakresie działań ratunkowych ..... 30'
  - 5/ Organizacja wejścia pułku do akcji ratunkowej ..... 35'
  - 6/ Omówienie ćwiczenia ..... 5'

Razem: 135'

5. WSKAZOWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

- 1/ Na 3-4 dni przed ćwiczeniem wydać słuchaczom założenie i mapę z położeniem wyjściowym.
- 2/ W toku zajęć zagadnienia 2, 3, 4 i 5 przerobić w następujący sposób:
  - wyznaczyć jednego lub dwóch słuchaczy do zreferowania;
  - przeprowadzić dyskusję dotyczącą rozpatrywanego problemu;
  - podsumować wystąpienia zwracając uwagę na uzasadnienie proponowanych przez słuchaczy rozwiązań.
- 3/ Głównym problemem w toku zajęcia, wymagającym przeznaczenia największej ilości czasu i szczegółowego rozpatrzenia jest zagadnienie organizacji wejścia pz do akcji ratunkowej /zag.5/

6. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

- 1/ Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć ..... 10'
  - a/ Sprawdzić wrysowanie na mapę danych z założenia i proponowanych rozwiązań.
  - b/ Pytania kontrolne /ustalić na instruktażu/ mogą dotyczyć:
    - znajomości organizacji i wyposażenia pz;
    - znajomości sposobów określania zasięgu skutków rażenia uderzeń broni jądrowej;
    - wchodzenia do akcji ratunkowej kolejnych rzutów ratunkowych;
    - organizacji akcji ratunkowej.
- 2/ Ogólna Ocena działania przeciwnika w rejonie GRUDZIĄDZA .20'

Należy rozpatrzyć:

  - a/ Przewidywany zasięg bezpośrednich skutków uderzenia jądrowego i natężenia promieniowania /mapa dla wykładowców/.
  - b/ Możliwość oddziaływania przeciwnika w czasie prowadzenia akcji ratunkowej:

- możliwe kolejne uderzenia jądrowe szczególnie na wojska zatrzymane przed rubieżą WISŁY; *→ każdej chwili!*
- w przypadku roz pogodzenia niewykluczone uderzenia lotnicze szczególnie na drogi i rejony rozmieszczenia urządzeń ratunkowych, środków transportowych i pododdziałów nie biorących udziału w akcji;
- w każdym czasie i w każdej sytuacji możliwe działanie sił dywersyjnych szczególnie na urządzenia tyłowe i środki transportowe.

c/ W n i o s k i :

- w sektorze działania 530 pz, z wyjątkiem jego południowo-zachodniej części, nie powinno występować skażenie promieniotwórcze, niezbędne jest jednak prowadzenie ciągłego rozpoznania skażeń;
- działanie 530 pz organizować w warunkach ciągłego zagrożenia uderzeniami jądrowymi;
- przestrzegać ściśle zasad maskowania ruchu oraz urządzeń, środków transportowych i pododdziałów na postoju, szczególnie w przypadku roz pogodzeń;
- konieczne jest zorganizowanie obrony przeciwlotniczej i przeciwdywersyjnej urządzeń, środków transportowych i pododdziałów na postoju /rozpoznanie, ubezpieczenie, ugrupowanie pododdziałów plot, zakaz korzystania z nie zabezpieczonych źródeł wody, żywności itp./.

3/ Ocena potrzeb ratunkowych w sektorze działania pułku ..... 35'

*Strachocze w pełni zajęte służyć pułku*  
Należy rozpatrzyć:

- (a) Ocenę strat 170 dar i wynikających stąd potrzeb ratunkowych:
- dywizjon posiada 295 żołnierzy i 103 pojazdy, <sup>1/</sup> długość kolumny marszowej około 4 km;
  - przy uderzeniu naziemnym o mocy 100 kt żołnierze rozmieszcz-

1/ Por. Skrypt pt. "Organizacja DZ i DPanc" /Cwiczebna/. Wyd. ASG WP 1983 r., s. 39 /nr bibl. 01518/.

ni w samochodach tracą zdolność bojową w promieniu do 2500 m;<sup>2/</sup>

- środki transportowe tracą właściwości użytkowe w promieniu 1900 m;<sup>3/</sup>
- w zasięgu promienia utraty zdolności bojowej /2500 m/ znalazła się około 1/8 część kolumny 170 dar, czyli około 40 żołnierzy. Wśród nich najprawdopodobniej znalazło się całe dowództwo dywizjonu;
- środki transportowe znalazły się poza zasięgiem promienia utraty właściwości użytkowych i tylko nieliczne mogły ulec uszkodzeniu w wyniku działania skutków wtórnych wybuchu.

b/ Ocenę potrzeb ratunkowych w 101 Okręgowej Składnicy Żywnościowej:

- 101 Okręgowa Składnica Żywnościowa znalazła się na skraju III strefy rażenia, a więc praktycznie poza zasięgiem bezpośrednich porażen. Znajduje się również poza zasięgiem skażeń promieniotwórczych.

c/ Ocenę potrzeb roboczych w zakresie wydobycia poszkodowanych ze schronów i szczelin w sektorze działania 530 pz:

- 20 schronów x 25 roboczodni<sup>4/</sup> = 500 roboczodni;
- 60 szczelin plot x 15 roboczodni = 900 roboczodni;
- ogółem na dotarcie do schronów i szczelin plot należy przewidywać konieczność wykonania pracy w ilości około 1.400 roboczodni.

Przestrzennie rozkłada się to następująco:

- w GZPG znajduje się 5 schronów, przyjmując średnią pojemność każdego z nich około 100 osób<sup>5/</sup> i zasadę, że dla całej zmiany /3.500 osób/ powinny być przygotowane ukrycia, to można się spodziewać, że na terenie tych zakładów powinno być 30 szczelin również o pojemności około 100 osób /5 x 100 + 30 x 100 = 3.500/. Zatem w GZPG potrzeby w zakresie dotarcia

2/ Patrz: "Metodyka prognozow. i oceny strat wojsk w rejonach uderzeń jądrowych", cz.I, nr bibl.pf 18645, s.48 i 49. Tab.6 /zimą słabe zamglenie, 100 kt, wysokość wybuchu - 0/.

3/ Tamże: s. 94 i 95, c.d. tabeli 19.

4/ Por. "OTK - terminy ...". Wyd. ASG 1983 r., nr bibl.01548, p.371, s. 254.

5/ Tamże: p. 335, s. 231-232.

do schronów i szczelin wynoszą:  $5 \times 25 + 30 \times 15 = 125 + 450 = 575$  roboczodni.

Spośród pracującej zmiany straty sanitarne wyniosą  $7\%^{6/}$ , tzn. 245 osób /III strefa, 75% ukrytych/,  $3500 \times 7 : 100 = 245/$ .

Dodatkowo należy przewidywać możliwość porażenia członków załogi oraz biorących udział w akcji ratunkowej toksycznymi środkami chemicznymi.

Przypuszczalnie akcję na terenie GZPG będą utrudniać pożary zabudowań i składowanych materiałów;

- w PZSO należy przewidywać konieczność dotarcia do 2 schronów i 8 szczelin plot  $2 \times 25 = 50$ ;  $8 \times 15 = 120$ ;  $120 + 50 = 170$  roboczodni/. Należy przewidywać konieczność udzielenia pierwszej pomocy medycznej 70 osobom /III strefa: przy 75% ukrytych straty sanitarne wynoszą  $7\%^{0.06}$   $1000 \times 7 : 100 = 70/$ . Podobnie jak w GZPG również i w PZSO należy liczyć się z porażeniami toksycznymi środkami chemicznymi i koniecznością gaszenia pożarów oraz z tym, że dostęp do ukryć mogą blokować stalowe elementy konstrukcyjne;

- pozostałe /w sektorze działania 530 pz/ 13 schronów /20-7/ i 22 szczeliny /60-38/ są rozmieszczone poza zakładami pracy, w rejonie zabudowań mieszkalnych. Na dotarcie do nich potrzeba:  $13 \times 25 + 22 \times 15 = 325 + 330 = 655$  roboczodni.

Przyjmując, że pojemność każdego z występujących tu ukryć wynosi około 100 osób, można przypuszczać, że w rejonie tym, w czasie uderzenia mogło być:  $13 + 22 / \times 100 = 3500$  osób.

Stąd dalej, ponieważ cały ten rejon znajduje się w III strefie należy przewidywać konieczność udzielenia pierwszej pomocy medycznej około 245 osobom.

d/ W n i o s k i :

- do ratowania 170 dar należy przewidzieć oddzielną grupę ratunkowo-ewakuacyjną. Ze względu na specyfikę sprzętu tego

6/ Tamże: p. 370, s. 253.

dywizjonu, dowodzenie tą grupą powierzyć szefowi artylerii 530 pz.

Ewentualny skład grupy: dr rozpoznania skażeń; pl sap, dr san, 1-2 sekcje straży pożarnej.

Wyposażenie: spychacz BAT, dźwig samochodowy, ciągnik gąsienicowy WZT-1, kilka transporterów /np. z krozp./;

- do <sup>101</sup> Okręgowej Składnicy Żywnościowej wysłać przedstawiciela sztabu 530 pz w celu zorientowania się co do konieczności udzielenia pomocy;
- w celu jak najefektywniejszego przeprowadzenia akcji ratunkowej w zakładach pracy i w rejonie zabudowań mieszkalnych przewidzieć zorganizowanie trzech grup ratunkowych:
  - 1/ do ratowania załogi <sup>GZPG</sup> - grupę o możliwościach roboczych około 600 roboczodni, z silnym pododdziałem straży pożarnej i zwiadowcami - chemikami;
  - 2/ do ratowania załogi PZSO - grupę o możliwościach roboczych około 200 roboczodni, z pododdziałem straży pożarnej, chemikami zwiadowcami i dźwigiem samochodowym;
  - 3/ do akcji w rejonie zabudowań mieszkalnych - grupę o możliwościach około 600 roboczodni, z pododdziałem straży pożarnej;
- w celu udzielenia pierwszej pomocy medycznej rozwinąć stały punkt pierwszej pomocy medycznej oraz w celu przeprowadzenia zabiegów specjalnych - stały punkt kąpielowo-dezaktywacyjny /pod warunkiem wskazania przez szefa OC odpowiedniego budynku/;
- ze względu na warunki zimowe urządzenia stałe muszą być rozwinięte w zabudowaniach lub ocieplanych namiotach oraz wszystkie grupy ratunkowe należy zaopatrzyć w koce do okrywania poszkodowanych.

4/ Ocena możliwości pododdziałów pułku w zakresie działań ratunkowych ..... 30'

a/ Ocena możliwości wykorzystania siły roboczej /uwzględniając potrzeby OPlot, OPdywers., łączności, obsługi transportu i zaopatrywania/:

- z bpzmot; 3 x 240 = 720 ludzi /z kpzmot: 3 x 63 = 189; z bmoźdz. 120 mm: 30; z pl appanc: 10; z plłącz. pl zaop. i dr remont. - 11/; (31 wozem)
- z bcz: 95 ludzi;
- z artylerii i pododdziałów specjalnych: 120 ludzi /z art.: 60; z kłącz: 30; z krozp: 10; z ksap: 20/;
- z tyłów pułku: 80 ludzi /z kremont: 40; z kompanii transportowej: 30; z plutonu gospodarczego: 10/.

Ogółem do prac związanych z wydobyciem poszkodowanych ze schronów i szczelin z 530 pz można wykorzystać

1015 ludzi:

- ze względu na rozmieszczenie pododdziałów w ugrupowaniu 530 pz należy użyć: na korzyść PZSO /potrzeby: 170 roboczodni/ /grupa ratunkowa nr 1/ - 1/530 pz; na korzyść GZPG /potrzeby: 575 roboczodni/ /grupa ratunkowa nr 2/ - 2/530 pz, bcz, art. i pododdz.spec.530 pz; w rejonie zabudowań mieszkalnych /potrzeby: 655 roboczodni/ /grupa ratunkowa nr 3/ - 3/530 pz i tyły 530 pz.

b/ Ocena możliwości wykorzystania sił medycznych i plutonu chemicznego:

530 pz dysponuje: kmed. i czterema drużynami sanitarnymi /w każdym bpzmot po jednej i jedna w bcz/.

Siły te można wykorzystać następująco:

- kmed do rozwinięcia stałego punktu pierwszej pomocy medycznej;
- drsan bpzmot do poszczególnych zgrupowań ratunkowych;
- drsan bcz do grupy ratunkowo-ewakuacyjnej /na korzyść 170 dar/;

- pluton chemiczny /posiadający cztery drnsk oraz drużynę instalacji rozlewczych/: do grupy ratunkowo-ewakuacyjnej i do grupy ratunkowej działającej na korzyść PZSO po jednej drnsk /tam istnieje możliwość skażeń promieniotwórczych/; do prowadzenia rozpoznania skażeń w rejonie rozmieszczenia pozostałości 530 pz pozostałe dwie drnsk; do rozwinięcia punktu kąpielowo-dezaktywacyjnego pod warunkiem otrzymania ocieplanych namiotów lub wskazania przez szefa OC - po uprzednich uzgodnieniach z nim - odpowiednich pomieszczeń, drużynę instalacji rozlewczych.

c/ Ocena możliwości wykorzystania transportu samochodowego i maszyn roboczych:

Ze względu na pełny stan zapasów materiałowych wszystkie samochody ciężarowo-terenowe 530 pz zapełnione są materiałami. Do ich rozładowania trzeba by zaangażować dużo siły roboczej, co jest zabiegiem nieefektywnym.

Do przewiezienia żołnierzy wyznaczonych do prac ratunkowych oraz do ewakuacji poszkodowanych należy wykorzystać transportery opancerzone pododdziałów.

530 pz dysponuje następującymi maszynami:

spychacze: BAT - jeden w ksap;

WZT-1 /wozy zabezpieczenia technicznego,  
ciągniki pancerne ze spychaczem/  
trzy w kompanii remontowej;

- USCz /urządzenie spychowo-czołgowe do zamontowania na czołgach/

trzy w ksap;

- dźwigi samochodowe 5-8 t - dwa w ksap.

Łopaty, oskardy i łomy znajdujące się w pododdziałach i przy pojazdach w pełni powinny zabezpieczyć potrzeby żołnierzy wyznaczonych do pracy.

d/ Wnioski:

Skład grupy:

dw. roz. R. i. i. pl. sap, du. san, <sup>2 bcz</sup>  
1-2 sekcje str. p.  
BAT, dr. roz. san, WZT-1, kilka transportów

- grupę ratunkowo-ewakuacyjną /na korzyść 170 dar/ utworzyć w składzie - jak wnioski z oceny potrzeb ratunkowych /dwie sekcje straży pożarnej z TORO GRUTA i SWIECIE/;
- grupę ratunkową nr 1 /na korzyść PZSO/ utworzyć w składzie: 1/530 pz z organiczną drsan 1/530 pz, 2 dr. rsk, spl straży pożarnej i 1 patrolem rozpoznawczym OC GRUDZIĄDZA. Do grupy przydzielić: jeden WZT-1 i jeden dźwig samochodowy. Dowódcą grupy - dca 1/530 pz;
- grupę ratunkową nr 2 /na korzyść GZPG/ utworzyć w składzie: 2/530 pz, bcz, artyleria i pododdziały specjalne z drsan 2/530 pz, trzema sekcjami straży pożarnej z TORO ROGOZNO i 2 patrolem rozpoznawczym OC GRUDZIĄDZA. Do grupy przydzielić jeden WZT-1. Dowódcą grupy - dca 2/530 pz;
- grupę ratunkową nr 3 /na korzyść zabudowań mieszkalnych/ utworzyć w składzie: 3/530 pz i tyły 530 pz z drsan 3/530 pz, sekcją straży pożarnej z TORO LISNOWO i 3 patrolem rozpoznawczym OC GRUDZIĄDZA. Do grupy przydzielić trzy czołgi z USCz. Dowódcą grupy - dca 3/530 pz;
- punkt pierwszej pomocy medycznej zorganizować siłami kmed 530 pz;
- punkt kąpielowo-dezaktywacyjny zorganizować siłami drużyny instalacji rozlewczych plchem 530 pz po wytypowaniu przez szefa OC zabudowań lub przydzieleniu ocieplanych namiotów;
- punkt wydania sprzętu saperskiego i kocy dla potrzeb ratunkowych zorganizować siłami ksap i plutonu gospodarczego 530 pz. Punkt rozmieścić w rejonie styku dróg /3258b/;
- dowodzenie 530 pz w czasie trwania akcji ratunkowej:
  - SD - w rejonie zabudowań KŁODKA /3361ab/;
  - PO - w rejonie zabudowań /3154b/;

- łączność radiowa, w sprawach ratownictwa tekstem otwartym, przy wywoływaniu posługiwać się imionami dowódców.

5/ Organizacja wejścia pułku do akcji ratunkowej ..... 35'

*[dca 102]*

W toku przerabiania zagadnienia kolejno rozpatrzyć:

a/ Sposób skierowania pododdziałów do akcji ratunkowej:

- 1/ Grupę ratunkowo-ewakuacyjną sformować w rejonie zatrzymania OZR /mapa/. Do działania grupę skierować trasą nr 1 /mapa - T1/. Straż poż. /sekcje z TORO SWIECIE i GRUTA/ dołączyć do grupy w rejonie skrzyżowania dróg /3354d/. Rozpocząć przegrupowanie do działania o 9.00 10.2.
- 2/ Grupę ratunkową nr 1 sformować w rejonie miejscowości KŁODKA /3361/ /mapa - rejon rozmieszczenia sztabu 530 pz/. Do działania skierować trasą nr 1 /mapa - T1/. Spl straży pożarnej i patrol rozpoznawczy OC dołączyć do grupy w rejonie skrzyżowania dróg /3354d/. Rozpocząć przegrupowanie do działania o 9.00 10.2.
- 3/ Grupę ratunkową nr 2 sformować w rejonie miejscowości NOWE MOSTY /3467/ /mapa - rejon rozmieszczenia bcz i art. 530 pz/. Do działania skierować szosą w kierunku GRUDZIĄDZA i dalej trasą nr 2 /mapa - T2/. Straż poż, /trzy sekcje z TORO ROGOZNO/ i 2 patrol rozpoznawczy OC dołączyć do grupy w rejonie styku dróg /3257/. Przegrupowanie rozpocząć o 9.30 10.2.
- 4/ Grupę ratunkową nr 3 sformować w rejonie zach. ŁASIN /mapa - rejon rozmieszczenia tyłów 530 pz/. Do działania skierować trasą /jak grupę nr 2/. Straż poż. /sekcja z TORO LISNOWO/ i 3 patrol rozpoznawczy OC dołączyć do zgrupowania w rejonie styku dróg /3257/. Przegrupowanie rozpocząć o 10.00 10.2.

*2 ca d/s lin.*

b/ Rozmieszczenie pododdziałów 530 pz nie biorących udziału w akcji, tyłów i środków transportowych oraz sposób organizacji OPlot, OPdywers., maskowanie i łączności /jak mapa/.

6/ Omówienie ćwiczenia ..... 5'

- 1/ Podkreślić warunki uzasadniające użycie pz wojsk operacyjnych do akcji ratunkowej w mieście /duże straty w DZ i konieczność jej uporządkowania; zerwane przeprawy i czasowy brak środków na ich odtworzenie; użyte wojska stanowią kolejne rzuty operacyjne; konieczność ratowania ludności cywilnej/.
- 2/ Podać, że organizacja działań ratunkowych pz nie ma pełnego opracowania teoretycznego, stąd i przerabiane ćwiczenie ma charakter zapoznawczo-badawczy.
- 3/ Ocenić stopień osiągnięcia celu i pracę słuchaczy.

Załączniki:

nr 1 - Założenie.

nr 2 - Mapa 1:50 000 "Pz w akcji ratunkowej w mieście porażonym uderzeniem jądrowym".

OPRACOWAŁ  
p.o.DOCENT KATEDRY OTK

SPRAWDZIŁ  
ZASTĘPCA SZEFA KATEDRY OTK

/-/ płk dr inż.Remigiusz LAMPKA    /-/ płk doc.dr Daniel KUBAJEWSKI

Wydrukowano w 5 egz.

Egz. nr. 1-5 - Bibl.Dział Oprac.Szkol,

Wykonał: płk R. Lampka

Druk: **SK**, dnia 8.02.1984 r.

Nr ks.masz.05/OTK/84.

KATEDRA OBRONY TERYTORIUM KRAJU

"ZATWIERDZAM"  
SZEF KATEDRY  
OBRONY TERYTORIUM KRAJU

~~POUFGNE~~  
Egz. nr .....

/-/ gen.bryg.Zbigniew CZERWIŃSKI

Dnia 7.09. 1983 r.

Dla nauczycieli akademickich  
i słuchaczy

ZAŁOŻENIE

do epizodycznego ćwiczenia grupowego

na temat:

"PUŁK ZMECHANIZOWANY W AKCJI RATUNKOWEJ  
W MIEŚCIE PORAŻONYM UDERZENIEM JĄDROWYM"

Mapa 1 : 50 000

N-34-86-A, B, C, D

N-34-87-A, B, C, D

I.

Państwa NATO, po krótkim okresie ostrego napięcia politycznego, rozpoczęły w dniu 4.2. działania zbrojne przeciwko państwom Układu Warszawskiego. Do 9.2. na obszarze kraju miały miejsce zmasowane uderzenia lotnicze skierowane przede wszystkim na obiekty wojskowe, komunikacyjne i przegrupowujące się wojska. Szczególne nasilenie działalności przerzuconych grup dywersyjnych stwierdzono w obszarach przyległych do ODRY i WISŁY.

W nocy z 9.2. na 10.2. od wschodnich granic PRL przegrupowywała się radziecka 170 DZ /R/ w dwóch kolumnach. Po drodze marszu: SUWAŁKI, OLSZTYN, GRUDZIĄDZ, ŚWIECIE, TUCHOLA, SĘPOLNO KRAJEŃSKIE przegrupowywała się kolumna w składzie: 529 pz, sztab 170 DZ /R/, 170 br, 170 bł, artyleria 170 DZ /R/, 530 pz. Pozostałe oddziały 170 DZ /R/ przegrupowywały się po drodze marszu: DĄBROWA BIAŁOSTOCKA, OSTROŁĘKA, PRZASNYSZ, DZIAŁDOWO, CHELMNO, NAKŁO, PIŁA.

Około 5.30 10.2. przeciwnik wykonał zmasowane uderzenia jądrowe na obszar kraju, w rejonie dolnej WISŁY uderzenia wykonane zostały na przeprawy, węzły dróg i ośrodki przemysłowe.

II.

530 pz 170 DZ /R/ maszerując w ugrupowaniu dywizji o 5.30 10.2. czołem osiągnął miejscowość ŁASIN /3473/. W miejscowości ROGOŻNO-ZAMEK /3464/ dca 530 pz został poinformowany przez posterunek regulacji ruchu, że w wyniku uderzenia jądrowego w rejonie GRUDZIĄDZA, most na WISLE został zniszczony. W związku z tym dca 530 pz zdecydował zatrzymać marsz pułku do czasu wyjaśnienia sytuacji i o powyższym zameldował dowództwu 170 DZ.

Około 7.00 10.2. sztab 170 DZ przekazał dcy 530 pz rozkaz: "W związku z obezwładnieniem niektórych oddziałów 170 DZ /R/ w stopniu uniemożliwiającym ich dalsze przegrupowanie nawiązać kontakt z władzami miasta GRUDZIĄDZ i przystąpić do akcji ratunkowej w tym mieście".

Dca 530 pz dowiedział się od oficerów posterunku regulacji ruchu, że w miejscowości WLK. TARPNO /3255/ jest zapasowe miejsce pracy szefa Obrony Cywilnej - naczelnika miasta GRUDZIĄDZA. Dca 530 pz po wydaniu odpowiednich poleceń szefowi sztabu pułku udał się z szefem służb technicznych, oficerem operacyjnym, oficerem rozpoznania znającym język polski, szefem saperów, szefem zabezpieczenia chemicznego i szefem łączności do miejsca pracy szefa Obrony Cywilnej GRUDZIĄDZA.

### III.

Do 8.00 10.2. w miejscu pracy szefa Obrony Cywilnej GRUDZIĄDZA /WLK. TARPNO/ dca 530 pz - po poinformowaniu go o skierowaniu 530 pz do akcji ratunkowej w tym mieście dowiedział się:

1. Uderzenie jądrowe na GRUDZIĄDZ zostało wykonane o 5.30, jak wynika z meldunków posterunków wykrywania wybuchów jądrowych był to wybuch naziemny o mocy 100 kt z centrum w okolicy południowo-zachodniego skraju osiedla STRZEMIĘCIN. W czasie uderzenia jądrowego w mieście przebywało około 35 tysięcy osób, w tym około 8 tysięcy pracowało w zakładach na nocnej zmianie. Wybuch poprzedzony był alarmem o zagrożeniu powietrznym, należy przypuszczać, że około 75 % ludności znalazło się w ukryciach.

Ocenia się szacunkowo, że w wyniku uderzenia na miasto śmierć poniosło około 3.500 osób i około 3.500 osób zostało rannych. Nie wliczono tu strat wśród kolumny wojskowej. W toku akcji ratunkowej, rozpoczętej już przez ocalałe w mieście siły obrony cywilnej, należy dotrzeć do istniejących na obszarze miasta 80 schronów stałych i 270 szczelin oraz udzielić pierwszej pomocy medycznej około 3.500 rannym.

Miasto aktualnie dysponuje: siłą roboczą w ilości 1.400 roboczodni oraz możliwościami udzielenia w ciągu doby pierwszej pomocy medycznej około tysiącu osób poszkodowanych.

Główny wysięk w pierwszych godzinach akcji ratunkowej zamierza się skupić w północno-wschodniej części miasta.

Jak donoszą patrole rozpoznawcze, w czasie wybuchu przez miasto przejeżdżała kolumna artylerii raketowej, której czoło znalazło się w II strefie zniszczeń. Również w II strefie znisz-

czeń znalazło się około 50 % stanu osobowego ZJR Gr-1 /zgrupowania jednostek ratowniczych GRUDZIĄDZ-1/ wykonującego zadanie w rejonie mostu na WIŚLE.

2. Szef Obrony Cywilnej GRUDZIĄDZA prosi o pomoc w akcji ratunkowej w sektorze /jak pokazano na mapie z położeniem wyjściowym/. W toku akcji w tym sektorze przewiduje się potrzebę udzielania pomocy załodze 101 Okręgowej Składnicy Żywnościowej w zabezpieczeniu lub ewakuacji mienia, kolumnie wojskowej w ratowaniu żołnierzy i sprzętu oraz dotarcie do 20 schronów /w tym na terenie Grudziądzkich Zakładów Przemysłu Gumowego do 5 schronów, a na terenie Pomorskich Zakładów Sprzętu Okrętowego do 2 schronów/ i 60 szczelin przeciwlotniczych, w których mogą być poszkodowani ludzie.

Na korzyść 530 pz przewiduje się działanie samodzielnego plutonu straży pożarnej z miejscowości ŁASIN /3473/, trzech sekcji straży pożarnej z TORO /terenowego oddziału ratownictwa ogólnego/ ROGOŹNO /3662/ oraz trzech sekcji straży pożarnej z TORO LISNOWO /2878/, ŚWIECIE nad OSĄ /2574/ i GRUTA /2765/. Wymienione pododdziały straży pożarnej do 8.30 10.2. przybędą w rejon przejazdu kolejowego /3154d/. Do dyspozycji dowódcy 530 pz skierowuje się również trzy patrole rozpoznawcze obrony cywilnej m. GRUDZIĄDZ. Ponadto dcy 530 pz towarzyszyć będzie ekipa pracowników Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego GRUDZIĄDZA kierowana przez dyrektora Wydziału.

3. Na prawo od 530 pz /w północnym sektorze/ prowadzi akcję ratunkową część Zgrupowania Jednostek Ratowniczych - GRUDZIĄDZ-1 /rejon wyjściowy - patrz "Położenie wyjściowe ..."/. Rozwija ono punkt pierwszej pomocy medycznej i punkt kąpielowo-dezaktywacyjny /patrz "Położenie wyjściowe ..."/.

Na lewo od 530 pz /w sektorze południowym/ prowadzi akcję ratunkową terenowy oddział ratownictwa ogólnego z gminy MEŁNO wraz z częścią zmiany odpoczywającej pracowników z grudziądzkich zakładów pracy.

Siłami posterunków MO z okolic GRUDZIĄDZA organizuje się kordon otoczenia zewnętrznego /patrz "Położenie wyjściowe ..."/ i regulację ruchu na obrzeżu miasta.

4. Poszkodowani, zarówno osoby cywilne, jak i żołnierze, po udzieleniu im pierwszej pomocy medycznej i po koniecznych zabiegach specjalnych, będą zabierani do okolicznych placówek służby zdrowia transportem zmobilizowanym przez Inspektorat Obrony Cywilnej.

Miejsce rozmieszczenia rozwiniętych przez 530 pz stałych elementów ratunkowych /punktu pierwszej pomocy medycznej i punktu kąpielowo-dezaktywacyjnego/ poda dca 530 pz szefowi Obrony Cywilnej po podjęciu decyzji.

5. Całością akcji ratunkowej kieruje szef Obrony Cywilnej GRUDZIĄDZA z obecnego miejsca pracy /WLK. TARPNO/.

#### IV.

Z dodatkowych danych dcy 530 pz wiadomo, że:

1. W sektorze działania 530 pz przeważa zabudowa zwarta, murowana i wielopiętrowa, występują jednak zabudowania drewniane i murowano-drewniane. W sektorze tym znajdują się również dwa duże zakłady produkcyjne, w których kontynuowana była praca: Grudziądzkie Zakłady Przemysłu Gumowego /GZPG/ /patrz "Położenie wyjściowe ..." - oznaczenie 1/ - na zmianie nocnej pracowało około 3.500 osób; Pomorskie Zakłady Sprzętu Okrętowego /PZSO/ /patrz "Położenie wyjściowe ..." - oznaczenie 2/ - na zmianie nocnej pracowało około 1000 osób. W obu zakładach składowane były materiały łatwopalne i chemiczne o dużej toksyczności.

101 Okręgowa Składnica Żywnościowa mieści się w zabudowaniach murowanych, jednopiętrowych. W czasie uderzenia na terenie składnicy przebywało około 100 osób; trwał załadunek jednego pociągu i 20 samochodów. Na wyładunek czekał na bocznicy pociąg towarowy /około 30 wagonów/.

2. W wyniku dużego natężenia promieniowania w najbliższych kilkunastu godzinach /16/ nie ma możliwości prowadzenia akcji ratunkowej w południowej części miasta przyległej do WISŁY. Pomoc dla ludności z tego rejonu oraz części niewyprowadzonych sił ze ZJR Gr-2 ograniczona zostaje tylko w stosunku do tych, którzy samodzielnie opuszczą teren skażony.

3. W poprzednich dniach stwierdzono działanie grup dywersyjnych w okolicach GRUDZIĄDZA.

4. Przydzielone do dyspozycji dcy 530 pz patrole rozpoznawcze obrony cywilnej znają miejsce rozmieszczenia schronów i szczelin oraz dojścia do nich.

5. W czasie uderzenia jądrowego było zachmurzenie całkowite /słabe zamglenie/, prędkość wiatru 25 m/sek., kierunek wiatru /patrz "Położenie wyjściowe ..."/, temperatura nad ranem około  $-4^{\circ}\text{C}$ , pokrywa śniegu około 10 cm.

6. W rejonie zabudowań /3155c/ mieści się magazyn sprzętu OC GRUDZIĄDZA, z którego 530 pz może pobrać 200 łopat saperskich, 50 łomów i 20 oskardów.

V.

Do zajęć:

1. Przystudiować:

a/ Z podręcznika pt. "Obrona terytorium kraju" podrozdziały: "Organizacja i prowadzenie akcji ratunkowych" oraz "Działania sił zbrojnych na rzecz obrony cywilnej";

b/ Założenie.

2. Wrysować na mapę - dane z założenia i propozycję decyzji.

3. Przygotować się do zreferowania:

a/ Ogólną ocenę działania przeciwnika w rejonie GRUDZIĄDZA;

- przewidywany zasięg bezpośrednich skutków uderzenia jądrowego i natężenia skażeń promieniotwórczych;

- możliwość oddziaływania przeciwnika w czasie prowadzenia akcji ratunkowej /lotnictwo, siły dywersyjne/;

- wnioski;

b/ oceny potrzeb ratunkowych w sektorze działania 530 pz:

- ocena strat 170 dar i wynikających stąd potrzeb ratunkowych;

- ocena przypuszczalnego zakresu prac ratunkowych na korzyść 101 Okręgowej Składnicy Żywnościowej i zakładów produk-

cyjnych;

- ocena zakresu prac umożliwiających dotarcie do schronów i szczelin;

- wnioski /bilans potrzeb ratunkowych/;

c/ oceny możliwości pododdziałów 530 pz w zakresie działań ratunkowych;

- ocena możliwości wykorzystania siły roboczej;

- ocena możliwości wykorzystania sił medycznych i plutonu chemicznego 530 pz;

- ocena możliwości wykorzystania transportu samochodowego i maszyn 530 pz do akcji ratunkowej;

- wnioski /zamiar działania 530 pz w akcji ratunkowej; jak i gdzie wykorzystać poszczególne pododdziały 530 pz ?, jak i gdzie wykorzystać siły przydzielone ?, jak i gdzie rozwinąć urządzenia stałe ?, jak zorganizować dowodzenie i łączność ?/;

d/ organizacji działania 530 pz w akcji ratunkowej:

- sposób kierowania wytypowanych pododdziałów do akcji ratunkowej /jakimi drogami, dokąd i w jakim czasie dowieźć do miejsca akcji ?, gdzie pozostawić i jak zabezpieczyć środki transportowe ?, jak zorganizować regulację ruchu ?/;

- rozmieszczenie na czas akcji ratunkowej pododdziałów 530 pz nie biorących w niej udziału /rejony rozmieszczenia, zabezpieczenie, łączność i dowodzenie/;

- sposób działania pododdziałów biorących udział w akcji ratunkowej /kontrola dozymetryczna, pomoc medyczna dla biorących udział w akcji, zamiana żołnierzy biorących udział w akcji - po jakim czasie, czy i w jakich sytuacjach/;

- zabezpieczenie materiałowo-techniczne 530 pz w czasie prowadzenia akcji ratunkowej;

4. Do oceny i kalkulacji strat 170 dar wykorzystać "Metodykę prognozowania i oceny strat wojsk ...", nr bibl. pf 18645.

5. Organizacja pz do ćwiczenia:

1. Dowództwo i sztab

2. Pluton ochrony i regulacji ruchu - 2 samoch.cież.-ter.<sup>x/</sup>

-----  
x/ Wyszczególniono tylko sprzęt, który może być brany pod uwagę przy organizacji akcji ratunkowej.

3. Kompania rozpoznawcza /10/ <sup>xx/</sup>
- 8 transporterów <sup>xxx/</sup>;
  - 1 samoch. cięż.-ter.
4. Kompania łączności /30/
- 3 transportery;
  - 5 samoch.cięż.-ter.
5. Kompania saperów /20/
- plsap, pluton techniczny, dr przewozu trałów i urządzeń spychowych;
  - 4 trnsportery;
  - 1 spychacz BAT;
  - 3 urządzenia spychowoczolgowe /USCz/;
  - 2 dźwigi samochodowe.
6. Pluton chemiczny
- cztery drsrk na samochodach;
  - drużyna instalacji rozlewczych;
7. baplot
- plaplot 4 ZSU-23-4;
  - plaplot 4 S-1M.
8. Batalion piechoty zmotoryzowanej x 3
- dowództwo i sztab;
  - pl łączności /6/;
  - trzy kompanie piechoty zmotoryzowanej /3x63/;
  - bmoźdz. 120 mm /30/;
  - plappanc /10/;
  - plplot;
  - plzaopatrzenia /4/;
  - dr sanitarna - 5 ludzi;
  - dr remontu samochodów /1/;
  - 36 transporterów;
  - 9 samochodów cięż.-ter.;
  - 1 samochód san.-ter.
9. Batalion czołgów /95/
- dr sanitarna - 5 ludzi;
  - 5 samoch.cięż.-ter.;
  - 1 samochód san.-ter.

-----  
xx/ W nawiasach - ilości ludzi, których można wykorzystać do prac ratunkowych.

xxx/ Pz wyposażony w transportery opancerzone BTR-60.

10. Artyleria pułkowa /60/

- 7 transporterów;
- 9 samochodów cięż.-ter.

11. Tyły

- kompania transportowa /30/;
- pluton gospodarczy /10/;
- kompania medyczna - 23 ludzi;
- kompania remontowa /40/;
- 3 wozy zabezpieczenia technicznego WZT-1 ze spychaczem;
- 51 samoch.cież.-ter.;
- 5 samoch.san.-ter.

Załącznik - Mapa - "Położenie wyjściowe do ćwiczenia na temat:  
"Pułk zmechanizowany w akcji ratunkowej  
w mieście porażonym uderzeniem jądrowym"

~~██████████~~. (map.map)

OPRACOWAŁ  
p.o.DOCENT KATEDRY OTK

SPRAWDZIŁ  
ZASTĘPCA SZEFA KATEDRY OTK

płk dr inż.Remigiusz LAMPKA

płk doc. dr Daniel KUBAJEWSKI

Wydrukowano w 5 egz.

Egz.nr 1-5 - Bibl.Dz.Oprac.Szkol.

Wykonał: płk R.Lampka

Druk: GK, dnia 10.02.84r.

Nr ks.masz. pf 6/OTK/84

BIBLIOTEKA NAUKOWA ABG WF  
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych  
Nr ewid. **44893**

*mejs*

